

wood wide web

De bomen bewijzen ons een dienst

Waarom zijn bomen in de stad belangrijk? Welk belang hebben ze voor ons en voor de stadsomgeving? Bomen vervullen evenveel rollen als er gebruikers/geïnteresseerden zijn: de schilder ziet er een onderdeel in van zijn landschapscompositie, de schrijnwerker heeft oog voor de houtkwaliteit, en de eekhoorn vindt in de boom een schuilplaats en voedsel.

Bepaalde voordelen worden allicht beter erkend of gedeeld dan andere. Wij hebben een manier bedacht om enkele functies die de bomen in de stad vervullen/ enkele diensten die de boom ons in de stad bewijst, te illustreren. Ze verfraaien het landschap, verrijken de biodiversiteit, leveren zuurstof, zuiveren onze lucht, filteren het water, voorkomen overstromingen, verzachten het klimaat, beperken de bodemerrosie. En sinds mensenheugenis zorgen bomen voor onze bescherming, onze verwarming, onze voeding, onze verzorging, ons vervoer, ..., een lijst die in de loop der tijden mogelijks nog langer wordt.

Wij hebben de boom voor elke thematiek een quotering toegekend die weergeeft hoe opmerkelijk de boom is met betrekking tot de rol die hij vervult:

- + als de boom zich nauwelijks van de andere onderscheidt,
- +++ als hij echt belangrijk is.
- als een thematiek gewoon niet op de boom van toepassing is of gezien de plaats waar hij staat, van geen belang is. In dat geval hebben wij geen quotering gegeven.

Bijvoorbeeld:

Een gewone acacia verstevigt algemeen genomen de taluds st: +++

Maar een gewone acacia die midden op een geplaveid plein staat, zal hiervoor van geen nut zijn: -

Weldra vind je op de site artikels over de verschillende min of meer opmerkelijke rollen die de bomen vervullen. We houden je via deze nieuwsbrief en via de sociale media op de hoogte van deze publicaties.

Onmisbaar voor de luchtkwaliteit in de stad

Bomen: synoniem voor goede lucht. Ze produceren zuurstof en filteren het fijne stof: ze zuiveren onze atmosfeer. Ze maken onze stadslucht gezonder. Focus op een van onze levensbronnen.

Planten, onze zuurstofleveranciers

Planten zijn de enige levende wezens die genoeg hebben aan de zon om te groeien, dankzij fotosynthese. Daartoe nemen ze koolstofdioxide (CO₂) op en geven ze zuurstof (O) af. Die zuurstof hebben wij en alle anderen levende wezens (ook de planten zelf) nodig om te kunnen ademen. Groene ruimtes zijn met andere woorden zuurstofleveranciers.

Bomen zijn topleveranciers van zuurstof : de bladeren zijn zo talrijk dat ze de hoeveelheid zuurstof per vierkante meter de hoogte injagen. Vooral in de stad, waar de ruimte beperkt is, is dat nuttig. De hoeveelheid geproduceerde zuurstof hangt uiteraard af van de grootte en de dichtheid van het gebladerte.

In zijn boek *La vie des arbres* stelt Francis Hallé* voor de oppervlakte te meten van een gewone boom van 15 meter hoog: bladeren, stam, takken en wortels. Hallé komt zo tot een oppervlakte van 200 hectaren (2 miljoen m²) of 285 voetbalvelden. Laat ons veronderstellen dat de oppervlakte van de bladeren 80 hectaren of 114 voetbalvelden groot is (een onderschatting). Een oppervlakte van 114 voetbalvelden die een ganse dag zuurstof kan produceren. En niet zomaar om het even welke zuurstof! In zijn boek *Les arbres entre visible et invisible* benadrukt Ernst Zürcher** dat “het hier om nieuwe zuurstof gaat, ontstaan door de scheiding van het water met behulp van het licht”. Stelt u zich eens voor wat voor een ‘zuurstofgat’ een boom nalaat wanneer hij verdwijnt.

Luchtfilters

Boven op de heuvel in het Leopoldpark staat een gigantische Oosterse plataan van bijna 40 meter. De boom is een bos op zijn eentje. Wanneer de zon hoog aan de hemel staat, brengt een man van Aziatische origine een bezoek aan de boom. Op het moment dat de boom het meeste zuurstof produceert, komt hij er oefeningen doen. Hij heft de armen hoog ten hemel en ademt door de neus. Hij laat de armen weer zakken en breekt, terwijl hij uitademt, hun 'val' lichtjes met de benen. Dat vreemde ritueel neemt zo'n 20 minuten in beslag. De man voorziet elk van zijn cellen, zonder uitzondering, van zuurstof. Hij ziet er 60 uit, hij is er 80.

Groenschermen van bomen en struiken zijn erg nuttig in de stad : ze nemen stof op en laten het achter op de grond. Op die manier wordt de lucht gezuiverd van schadelijk cementstof, giftige deeltjes van zware metalen en zelfs kankerverwekkende microdeeltjes. Het effect van één geïsoleerde boom is beperkt, zeker in volle verkeer. Maar bomenrijen zijn bijzonder efficiënte luchtfilters. In kleine bosschages langs lanen en in parken of in een bos zuiveren bomen letterlijk de lucht die u inademt. Doe uzelf een plezier en ga een gezond bosluchtje scheppen ☺.

* Francis Hallé, La Vie des arbres, Les Petites Conférences, Bayard, blz. 16.

Francis Hallé, Du bon usage des arbres, Domaine du possible, Actes Sud

Francis Hallé (15 april 1938) is een Frans botanicus en bioloog. Hij legt zich toe op de studie van het tropisch regenwoud en van de boomarchitectuur. Hij is emeritus hoogleraar van de Universiteit van Montpellier.

** Ernst Zürcher, Les arbres entre visible et invisible , Actes Sud, blz. 25 en het hoofdstuk *Face cachée de la photosynthèse*, blz. 64.

Ernst Zürcher, bosbouwkundig ingenieur, doctor in de natuurwetenschappen, professor en onderzoeker boswetenschappen aan de *Haute école spécialisée bernoise*, lesgever aan de *Ecoles polytechniques fédérales* van Lausanne en van Zurich.

Zuiveringsstations

Bomen hopen massaal stoffen op die de lucht verontreinigen, ze verlossen ons van CO2 uit de lucht door dat te gebruiken om te groeien. Focus op een van de vele diensten die deze levende wezens ons leveren

Video

Binnenkort: elke maand beschrijven we een nieuw nut van de boom